

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 110

Niedziela, 14 — poniedziałek, 15 grudnia 1941 r.

Rok I

Jeśli tak dalej pójdzie...

Japończycy zatopili piąty okręt liniowy

Na dno poszedł „Arizona” i przypuszczalnie „King George V”

TOKIO, 14. 12. — Wydział Marynarki Cesarskiej Kwatery Głównej potwierdził wiadomość o zatopieniu w bitwie morskiej koło wysp Hawajskich okrętu liniowego marynarki wojennej Stanów Zjednoczonych „Arizona”, pojemności 32.000 ton. Jest to trzeci amerykański okręt bojowy, zatopiony przez jednostki marynarki japońskiej.

Ponadto potwierdzają w Tokio wiadomości o zatopieniu jednego z większych brytyjskich kontrtorpedowców w bitwie morskiej na wysokości półwyspu Malajskiego.

Okręt bojowy „Arizona” spuszczono na wodę w roku 1935; w późniejszym okresie wyposażono go w wyrzutnie torped i przez usunięcie kratowego masztu wybitnie zmodernizowano. Przy wyporności 32.000 ton rozwijał on szybkość około 21 węzłów na godzinę. Uzbrojenie „Arizony” składało się z 12 dział kalibru 35,6 cm, 12 dział kalibru 12,7 cm, 8 dział przeciwlotniczych kalibru 12,7 cm, 4 dział przeciwlotniczych kalibru 4,7 cm, 18 działek przeciwlotniczych kalibru 4 cm. „Arizona” mogła pomieścić na pokładzie trzy samoloty. Załoga okrętu składała się z 1.365 marynarzy.

„King Georg V” zatonał?

SZTOKHOLM, 14. 12. — „Times”, omawiając dotkliwe straty brytyjskiej floty wschodnio-azjatyckiej, podaje m. in., że „choćby dotychczas brak jakichkolwiek szczegółów, to jednak wiemy tu tylko o fakcie zatopienia jeszcze jednego okrętu liniowego (bojowego) na skutek akcji lotnictwa”.

Należy przyjąć, że mowa tu o okręcie liniowym „King George V”, będącym siostrzanym okrętem „Prince of Wales”, który również w roku 1939 został spuszczony na wodę a o którego przypuszczalnym, ale nie potwierdzonym zatopieniu doniosła japońska agencja „Domei”.

TOKIO, 14. 12. — Wydział Wojskowy Cesarskiej Kwatery Głównej komunikuje, że samoloty japońskie zaatakowały statek, zatopione w porcie Penang-George-town u zachodnich wybrzeży półwyspu Malajskiego, powodując zatopienie jednego, oraz uszkodzenie drugiego statku. Inne formacje atakowały obiekty portowe, obrzucając bombami magazyny i urządzenia portowe.

SZANGHAI, 14. 12. — Według depesz z Nankinu, drugi transport japońskich oddziałów posiłkowych wyładował na półwyspie Malajskim. Wojska japońskie posuwają się w kierunku Singapuru, napotykać na słaby opór Anglików.

Zniszczono 288 samolotów

TOKIO, 14. 12. — Rzecznik wyciął marynarki głównej kwatery cesarskiej podał do wiadomości, że od początku operacji na Filipinach zniszczono 202 samoloty Stanów Zjednoczonych, zaginęło natomiast tylko 9 hydroplanów japońskich oraz jeden samolot.

TOKIO, 14. 12. — Cesarska kwatera główna komunikuje, że samoloty japońskie dokonały bardzo silnego ataku na kontynent brytyjski koło Penang na zachodnim wybrzeżu Malajów. Wskutek ataku jeden statek został zatopiony, zaś cztery ciężko uszkodzone. Nadto samoloty zaatakowały magazyny towarowe i obiekty portowe.

TOKIO, 14. 12. — Wydział armii lądowej głównej kwatery cesarskiej komunikuje, że onegdaj w przebiegu ciężkich walk powietrznych w rejonie Malajów zestrzelono 6 bombowców Blenheim i 5 myśliwców Buffalo, zaś 19 średnich bombowców Blenheim zniszczono na ziemi. Od początku

wojny zniszczone ogółem 86 maszyn nieprzyjacielskich.

Japończycy na Kulangsu

SZANGHAI, 14. 12. — Agencja „Domei” podaje, że oddziały japońskiej marynarki wkroczyły w dniu 11 grudnia na teren międzynarodowej koncesji na wyspie Kulangsu, zajmując ją. Kulangsu leży w niewielkiej odległości od rejonu Amoy w Chinach południowych.

Bombardowanie

Hongkongu

TOKIO, 14. 12. — Jak donosi agencja „Domei” lotnictwo japońskie dokonało w piątek kilku silnych ataków bombowych na wojskowe obiekty w Hongkongu, osiągając poważne skutki.

Cavite w płomieniach

MADRYT, 14. 12. — Jak informuje biuro Reutersa, na konferencji prasowej w Manili kontradmirał Hart poinformował dziennikarzy, że po poniedziałkowym nalocie bombowym samolotów japońskich na doki bazy morskiej Stanów Zjednoczonych Cavite na Filipinach, wybuchł pożar, który trwał do piątku. Stwierdzono dotąd straty wśród załóg jednostek marynarki. Większa część bazy Cavite znajduje się w stanie ruiny. W akcji bojowej lotnictwo amerykańskie wyszło z licznymi uszkodzeniami.

Gratulacje Cesarza

TOKIO, 14. 12. — W związku z zatopieniem dwóch brytyjskich statków liniowych, Cesarz przesłał na ręce szefa floty dalekomorskiej admirała Isoroku Yamamoto, orędzie, w którym wyraził swe najwyższe uznanie za ten wspaniały wyczyn bojowy.

Lotnictwo niemieckie na dwu frontach

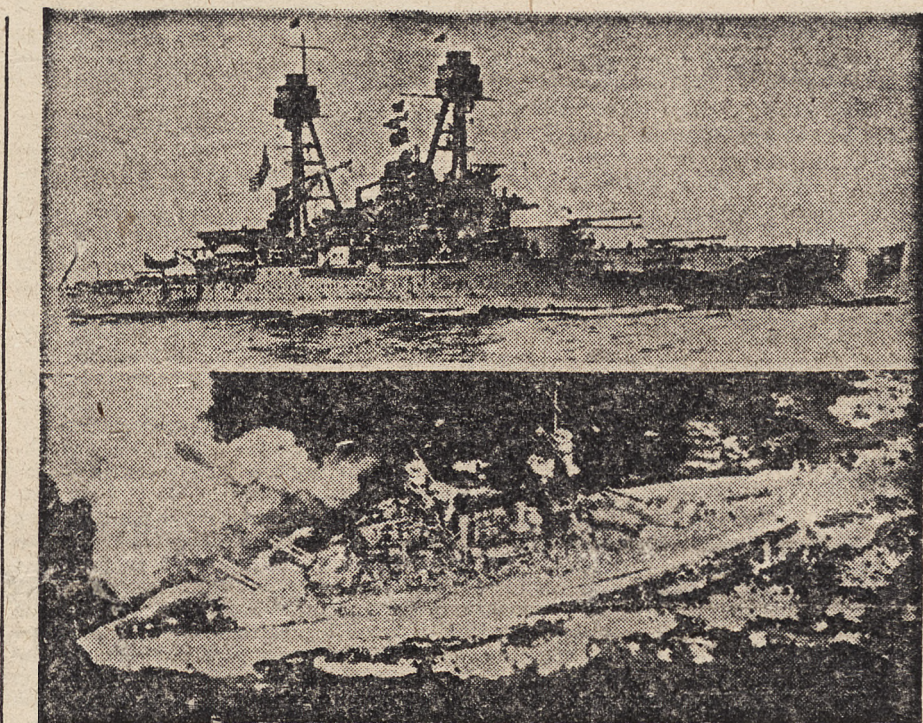
bombardowało obiekty wojskowe, bazy lotnicze i urządzenia portowe

Z KWATERY GŁÓWNEJ NACZELNEGO WODZA, 14. 12. — Naczelną Komendę Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 13 grudnia:

Na froncie wschodnim odparto lokalne ataki sowieckie. Lotnictwo zwalczało z dobrym skutkiem wypadowe pozycje wojskowe, oraz bombardowało obiekty kolejowe w Zagłębiu Donieckim, nad dolnym Donem i w północnej części frontu wschodniego, ponadto sowieckie bazy lotnicze na południowy wschód od jeziora Ładoga i obiekty wojskowe w Moskwie.

W nocy na 13 grudnia zespoły samolotów bojowych obrzuciły bombami urządzenia portowe na wschodnich i południowo-zachodnich wybrzeżach Anglii.

Punkt ciężkości walk, znajdujących się jeszcze w pełnym toku w Afryce pół-

Zatopione przez Japończyków linowce „Oklahoma” (29.000 t.) i „West - Virginia” (31.800 t.)

Japonia i Syjam zamroziły

konta państw nieprzyjacielskich

TOKIO, 14. 12. — W odpowiedzi na podobne zarządzenia, zwrócone przeciwko Japonii, w piątek rano japońskie ministerstwo skarbu zarządziło ze skutkiem natychmiastowym zablokowanie kont japońskich następujących krajów środkowo- i południowo-amerykańskich: Peru, Brazylia, Kostaryka, Nicaragua, Guatemala, Honduras, Kuba i Republika Dominikańska. Decyzja rządu japońskiego, by wypowiedzenie wojny pewnym państwom środkowo-amerykańskim uważać za nieistniejące, nie zo-

staże zarządzeniem ministerstwa skarbu naruszoną.

TOKIO, 14. 12. — Jak donosi „Asahi Szimbun” z Bangkoku, rząd syjamski zarządził w czwartek zamrożenie kont brytyjskich i północno-amerykańskich w Syjamie. Jak w związku z tym podają urzędownie, konta brytyjskie w Syjamie wynoszą 184 miliony, a północno-amerykańskie 23 miliony bath'ów.

Wewnętrzna Mongolia u boku Japonii

TOKIO, 14. 12. — Prezydent związkowy książę Teh Wang w imieniu autonomicznego rządu mongolskiego przesłał na ręce premiera japońskiego depeszę, w której przyrzeka mu pełne poparcie 6 milionów mieszkańców Wewnętrznej Mongolii.

„Haruna” ocalał

TOKIO, 14. 12. — Z miarodajnej strony japońskiej zaprzeczają twierdzeniom amerykańskim, jakoby krążownik bojowy „Haruna” miał zostać zatopiony na północ od Luzon. Amerykanie najwidoczniej zamienili krążownik „Haruna” z lekkim krążownikiem japońskim, o którego stracie doniesiono już w komunikacie głównej kwatery cesarskiej.

Straty japońskie w czasie walk w rejonie Filipin od chwili rozpoczęcia wojny obejmują dwa poszukiwane oraz jeden uszkodzony krążownik.

SZTOKHOLM, 14. 12. — Jak informują z Londynu, brytyjska admiralicja postanowiła zastąpić zatopiony statek liniowy „Prince of Wales” krążownikiem „Edinburg” (10.000 ton), czyniąc z niego admirałski statek brytyjskiej floty Dalekiego Wschodu.

Winowajca i jego cień

Na marginesie mowy Führera w Reichstagu

W chwili, kiedy pierścień pożaru wojennego, którego pierwsze łuny zwały się z braskiem pogodnego ranka wrześniowego nad pograniczem polsko-niemieckim, zamknął się dokoła całego globu ziemskiego, Kanclerz Rzeszy wygłosił w Reichstagu przemówienie, w którym demaskuje zbyt mało ogólnie znane kulisy niebywałego w dziejach teatru wojennego.

Zwłaszcza Polak, patrząc przez pryzmat tych wynurzeń na klęskę wrześniową swojego państwa, przeleciała w osłupieniu oczy i odkrywa całkiem nowe a niedostępne mu w owej chwili perspektywy na głębsze przyczyny obecnego kataklizmu światowego, którego zarodek tkwił w drobnym w łstocie kompleksie zagadnień spornych, który sam w sobie nie zawierał przecież zarzewia ani nienawiści wzajemnej ani konieczności starcia orężnego narodów polskiego i niemieckiego.

Wgłębiając się w treść 12 propozycji, przedłożonych w sierpniu 1939 r. rządowi polskiemu za pośrednictwem amb. Hendersona, których dosłowne brzmienie Kanclerz cytował w całej rozciągłości, niezrozumiałym wydać nam się musi fakt, iż odpowiedzialni sternicy polskiej nawy państwowej nawet nie byli skłonni do wszczęcia dyskusji na ich temat. Niezrozumiałym tym bardziej, że do niedławną wizyty marsz. Goeringa w Białowieży, min. Ribbentropa w Warszawie, min. Becka w Berchtesgaden i t. d. nie należały do rzadkości. Wszak nie mogło się przy tym obejść bez wzajemnej wymiany zdań. Zrozumiałym stało się to dopiero w świetle gorzkich słów Kanclerza, który tak piętnuje perfidną apretynę gry zakulisowej, o której nam się nie śniło:

„...Była w tym ręka jednego człowieka — oświadczył Führer — który z szatańskim brakiem skrupułów użył całego swego wpływu, aby umocnić Polskę w jej uporze i sparaliżować wszelką możliwość porozumienia. Sprawozdania, jakie ówczesny poseł w Waszyngtonie hr. Potocki przesał swemu rządowi w Warszawie, to dokument, z którego z przeżajacą wyrazistością wynika, do jakiego stopnia jeden jedyny człowiek i powodujące nim siły obarczane są odpowiedzialnością za drugą wojnę światową”.

Ta sama sprężyna, która, dla dogodzenia swym egoistycznym celom imperialistycznym, pogrążyła całą Europę w morzu krwi i klęsk wyprowadzonych na nianowce państw, nie zawahała się wreszcie zmobilizować przeciwko odradzającej się Europie owe ciemne siły Wschodu, które od tysiącleci groziły zagładą jej kulturze, wyrosłej z łona helensko-rzymskiej myśli państwowej, społecznej i cywilizacyjnej. Jako nowocześniejszy Tamerlan, którego hordy zdeptać miały w lecie bieżącego roku łany i w perzynę obrócić grody i słońca dzierżących spadek prastarej kultury zachodniej narodów europejskich, poczuwających się pod egidą Rzeszy w coraz to szerszej mierze do solidarności kontynentalnej, upatrzony był godny następca chanów mongolskich, krwawy władca Kremlu — Stalin.

Jeśli Europa nie przedstawia dzisiejszego widoku dymiących zgłiszcz i bezludnej pustyni, zawdzięczać to należy historycznej decyzji zapobiegawczej mówcy z 22 czerwca i heroldowi jego z wielu odrodzonych narodów europejskich złożonych wojsk i hufców ochotniczych, które od morza Białego do Czarnego bezprzykładnym łańcuchem zwycięstw na młarę Pół Katalońskich i bojowiska nad Lechem obezwładniły nowy bieżący, który zawisł nad naszym kontynentem.

Ową sprężyną zakulisową jest wedle Führera nikt inny, jak prezydent Stanów Zjednoczonych Franklin Roosevelt, który za podszeptem pozbawionej skrupułów i obcej nam pod względem rasowym i kulturalnym kilku żydowskiej od szeregu lat przedł młsterną pajęczynę intryg, prowokacji i incydentów, zmierzających do podpalenia świata. Jeśli

pobudką, jaka kierowała polityką Roosevelta, była desperacka chęć odwrócenia uwagi opinii amerykańskiej od piętrzących się trudności wewnętrznych ku sprytnie wyreżyserowanym zagadnieniom międzynarodowym i ideologicznym, to otaczająca go kilka doradców i mocodawców żydowskich ma wciąć ten sam cel na uwadze, jak pchnął Amerykę już w 1917 roku do wojny, nieokleśniana żądza złota i władzy.

Za Rooseveltem, typowym potomkiem plutokracji międzynarodowej, stol

cień wiecznego żyda, obcego wszystkim narodom, alienasyconego i bezwzględniego w swym dążeniu do władztwa światła.

Roosevelt dopił swego celu — wzniesił bezprzykładną w dziejach ludzkości pożogę wojenną, obejmującą wszystkie lądy i wszystkie morza. Świat zatrząsł się w posadach, lecz potęgą Niemiec, Włoch, Japonii i sprzymierzonych z Osią państw stanowił będzie niewzruszoną opokę, o którą rozbijają się światoburze zakusy międzynarodowego zdyktwa.

Mowa Adolfa Hitlera osłagnała młody niewątpliwie jeden zbawczy skutek. Tęże miliony ludzi zastanowią się nad przyczynami ran i klęsk, zadanych wszystkim niemal narodom świata w tym czy owym stopniu i nad możliwościami naprawienia bezdenne go zła, spowodowanego z perfidną lekkomyślnością przez prezydenta Stanów Zjednoczonych Franklina D. Roosevelta.

Przy kiosku z gazetami

Pod tym tytułem drukujemy artykuły czy też wyjątki z artykułów zastępujące naszym zdaniem na uwagę, przyczem poglądy, w nich wyrażane nie muszą pokrywać się ze stanowiskiem „G. L.”.

MARATOŃSKI BIEG ROOSEVELTA

W artykule „Pociecha Churchilla” zamieszczonym na łamach „DAS REICH” Roosevelt przedstawiony jest jako właściwy podlegacz do wojny:

Nie ma już zakątka na kuli ziemskiej, który nie byłby objęty wojną. Na wschodzie i zachodzie, na północy i południu Europy stoczono już walki, gdy w głębi jednostajnych, zimowych obszarów Związku Sowieckiego sięga jeszcze front od Oceanu Lodowatego po Krym. Piaskowe pustynie afrykańskie są rozwalone ciężarem walczących czołgów. Obecnie doprowadził Roosevelt do tego, że i Ameryka została wciągnięta w wir wojny i objęta pożarem.

Prezydent Ameryki uprawiał wojnę już wtedy, gdy czołowi mężowie stanu Europy w toku konferencji monachijskich szukali sposobów pokojowego zażegnania konfliktów. Udało się mu usiłowania te unicestwić. Mieszał się bowiem do tych wszystkich zagadnień, które dawały mu podstawy do siania niezgody i pogłębiania nieporozumień. Roosevelt uważał się za gwaranta drugiej wojny światowej i przyrzekł pomoc i poparcie wszystkim, którzy gotowi byli pójść w ogień przeciw tym narodom, które zaprowadzić chciały w Europie lepszy ład i wywalczyć trwalsze podstawy pokoju. Cel swój osiągnął! Wszystkie mocarstwa świata stoją w walce przeciw sobie. Żaden naród nie może uchronić się przed następstwami wojny, która przybrała rozmiary prawdziwego huraganu światowego.

Japonia długi czas dobiegała się o porozumienie z rządem waszyngtońskim. W tym celu wysłała specjalnego swego pełnomocnika do Roosevelta z szeregiem propozycji. Szczere jej chęci spotkały się z żądaniem pod adresem cesarza Japonii, o charakterze dyktatorskim. Japonia miała swe wojska wycofać i poddać się woli amerykańskiego mocarstwa. Był to koniec akcji dyplomatycznej a początek — wojny.

Roosevelt pomylił się w ocenie Japończyków. Chciał on naród pełen sił życiowych zastraszyć pogrózkami i zmusić do popełnienia samobójstwa narodowego, które byłoby naturalną konsekwencją w razie kapitulacji i zdania się na łaskę i niełaskę amerykańskiego prezydenta.

Jakakolwiek jest opinia Anglii i USA co do wyniku wojny na Dalekim Wschodzie i na Pacyfiku, faktem pozostanie, że potęgi finansowe nie wzrosły na sile, ponieważ

Roosevelt w swym biegu maratońskim za rozszerzeniem wojny popadł w wojnę tam właśnie, gdzie sobie tego nie życzył. Spodziewał się on przecież, że przez bezwzględną blokadę gospodarczą na Dalekim Wschodzie szybciej dotrze do celu. Również Churchill nie ma złudzeń co do następstw.

Anglia w obecnym stanie rzeczy będzie musiała się pogodzić z ograniczeniem dostaw dla siebie, musi więc sama zwiększyć swoją produkcję, zadowolona, że ta nowa wojna nie zaskoczyła jej w okresie Dunkierki. Mała to pociecha! Na inną jednak Churchill zdobyć się nie może.

Podzwonne angielskim jednostkom morskim

O zatopionych okrętach angielskich prasa niemiecka podaje następujące dane:

Anglia nie mogła zataić straty najnowszego swego okrętu „Prince of Wales” i krążownika „Repulse”. Komunikuje jednak o tym w lakonicznej depeszy.

Churchill zmuszony do zawiadomienia o wybuchu wojny japońsko-angielsko-amerykańskiej, wskazał, celem pocieszenia obywateli na to, że eskadra w Singapurze wzmożona została „dwoma największymi jednostkami marynarki królewskiej”, które mimo sytuacji w Europie i Afryce, skierowuje się do Azji wschodniej, aby tam „wspólnie z potężnymi siłami amerykańskimi” walczyły przeciw Japonii. Prasa angielska zachwycała się mądrością admiralicji, której udało się zachować te dwie jednostki dla akcji na tym odcinku, na którym ich obecność okaże się konieczną. Ze ubytek tych jednostek przy równoczesnym osłabieniu amerykańskiej eskadry na Pacyfiku mieć będzie wielkie znaczenie dla dalszego przebiegu operacji na Dalekim Wschodzie, jest zupełnie jasne.

„Prince of Wales”, spuszczonej na wody dopiero przed dwoma laty, był najnowocześniejszym okrętem wojennym Anglii. Posiadał on 35.000 t wyporności, był uzbrojony w 10 dział 35,6 cm i wyposażony w silną artylerię przeciwlotniczą i artylerię średniego kalibru. Szybkość wynosiła 28,5 węzłów. Na pokładzie posiadał „Prince of Wales” 4 samoloty i załogę złożoną z 1.500 ludzi.

Krążownik „Repulse”, o pojemności 32.000 t posiadał 6 dział 38,1 cm i silną artylerię przeciwlotniczą. Zbudowany w 1916 r., posiadał szybkość 29 węzłów na godzinę. Wyposażony był również w 4 samoloty i załogę 1.200 ludzi.

Międzypaństwowa rada wojenna dla Dalekiego Wschodu proponuje Londyn

SZTOKHOLM, 14. 12. — W politycznych kołach wojskowych Londynu dyskutuje się obecnie ewentualność powołania do życia międzypaństwowej rady wojennej. Fakt wypowiedzenia wojny przez Niemcy i Włochy Stanom Zjednoczonym sam w sobie nie był niespodzianką dla Londynu. Przyjęto go jako formalne potwierdzenie już istniejącego stanu rzeczy. Pierwszy impuls do dyskusji dała tutaj „Times” stwierdzając, iż decydującym zwrotem na korzyść demokracji byłby fakt powołania do życia najwyższego organu aliantów, kierującego i kontrolującego wspólne operacje. Pogląd ten zyskał w kołach londyńskich wielu zwolenników. Przypuszczalnie rozmowy dyplomatyczne w najbliższej przyszłości obracać się będą dokoła tej kwestii. Ma się tu na myśli przede wszystkim współpracę pomiędzy Londynem i Waszyngtonem, których bezpośrednim celem jest utrzymanie na od-

powiednim poziomie anglosaskich dostaw na rzecz Unii Sowieckiej. Następnym punktem programu byłaby sprawa wspólnej strategii na Dalekim Wschodzie, przy czym w związku z tym miano by dyskutować również sprawę rozmiarów dostaw amerykańskich dla Anglii.

W Londynie roztrząsają także kwestię, jaka rola przypaść ma w ciągu najbliższych miesięcy Unii Sowieckiej. Podczas, gdy z jednej strony przytacza się szereg powodów, przemawiających za rychłym wypowiedzeniem wojny przez Unię Sowiecką Japonii, to z drugiej strony uważa się w Londynie, iż właściwym zadaniem Unii Sowieckiej jest wiązanie wojskowego potencjału niemieckiego na obecnym froncie wschodnim. Utrzymanie więc na odpowiednim poziomie dostaw dla Unii Sowieckiej ocenia się jako nad wyraz ważny warunek.

Z okrętem „Prince of Wales” związane jest historyczne wspomnienie. Na jego pokładzie pod koniec lipca 1941 r. odbyła się słynna narada atlantycka Churchilla i Roosevelta. Nie spodziewali się oni, że już w kilka miesięcy później dumny „Prince of Wales” spocznie na dnie morza.

Zmarły marszałek Böhm-Ermolli dowodził ofensywą w Galicji

Jak doniosły depesze, w tych dniach zmarł w wieku lat 86 w Otawie jeden z najbardziej znanych dowódców wojskowych dawnej armii cesarsko-królewskiej, generał feldmarszałek von Böhm-Ermolli. Terenem walk stojącej pod jego dowództwem 2 armii a następnie grupy operacyjnej był teren dzisiejszego Generalnego Gubernatorstwa, specjalnie zaś dystrykt Krakowski i Galicji. Z chwilą wybuchu wojny w roku 1914, jeszcze w ciągu miesiąca sierpnia, armia jego została rzucona na front galicyjski, gdzie posuwała się w stronę Lwowa, jednakże w połowie września zmuszona była do przesunięcia się do Galicji Zachodniej. W czasie ofensywy podzielnikowej oddziały Böhm-Ermolliego walczyły na południowym skrzydle frontu Seretu i osiągnęły tam szereg zwycięstw, m. in.: zdołały obronić Kraków przed zajęciem przez Rosjan. W r. 1915 po ofensywie San — Wisła, powierzono jego armii nowe zadanie — mianowicie obronę Śląska. W dalszym przebiegu wojny danym było ówczesnemu generałowi kawalerii po ciężkich i zwycięskich walkach i po przedarciu się koło Gorlic i Tarnowa odrzucić Rosjan i wmaszerować dnia 22-go czerwca 1915 roku do oswobodzonego już Lwowa. Na początku września 1916 roku został on postawiony na czele siły zbrojnej frontu wschodniego, stojącego na straży tego odcinka od Lwowa aż do stóp Karpat. Mianowany generałem feldmarszałkiem, wdarł się on po rozbiciu Rosji na południową Ukrainę i zajął w połowie marca Odessę.

Po przewrocie zamieszkał generał feldmarszałek von Böhm-Ermolli w Otawie.

Pokrótce

Alarm lotnisk w Australii, w porcie wojennym Port Darwin, zarządzono wskutek pojawienia się na północ od portu samolotów japońskich. Do Syrii przybył naczelny dowódca australijskich imperialnych sił zbrojnych generał Blumley. Minister marynarki U. S. A. Knox przybył do Honolulu dla przeprowadzenia służby w sprawie niedostatecznych zarządzeń ochronnych na Hawajach. Wiceadmirał Layton objął nonowicie naczelne dowództwo nad flotą Dalekiego Wschodu w miejsce kontradmirała Philippe, który zginął na zatopionym okręcie liniowym „Prince of Wales”. Ewakuację pana nadbrzeżnego nad Oceanem Spokojnym zarządzono w Kalifornii. W całej Japonii zarządzono modły na Intencję zwycięstwa w 275 świątyniach i 110.000 koplicach. Barykady na ulicach Waszyngtonu, wiodących do Kapitolu, mają być zbudowane w najbliższych dniach. W Pekinie rozbił Chińczy 150 oficerów i żołnierzy amerykańskich, zaś 70 w Tientsinie.

Znów biją dzwony

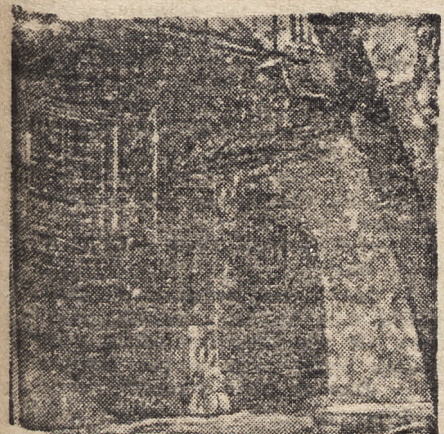
(m) Świątynie Lwowa związane są z jej historią, tradycją i dzisiejszym obliczem wyjątkowo silnie. Długie wieki pracy, ciężkich wojen i okresy niewoli wycisnęły nie-

KOŚCIÓŁ BERNARDYNÓW

zarte piętno — każda epoka rzeźbiła swe pomniki, a każde przeżycie znalazło wyraz w smutnych wieżach, potężnych murach czy mrocznych nawach lwowskich kościołów. Głęboko w duszach mieszkańców zakorzeniona religijność kazała im zawsze w okresach pokoju i dobrobytu nieść dziękczynne modły Stwórcy, prosząc Go o błogosławieństwo w pracy, zaś w tragicznych chwilach wojny — ślać żarliwe prośby, by Opatrzność miała miasto w swej pieczy. Srebrzyste sygnaturki i głębokie dzwienie dzwonów świątyni Lwowa stały się nieodłącznym elementem życia miasta, radością i troską jego mieszkańców i cząstką jego duszy.

Kościół lwowski stanowią też niezaprzeczony i niezwykle oryginalny walor architektoniczny miasta.

FRAGMENT DZIEDZINCA KATEDRY ORMIANSKIEJ

J. STARKEL

Kraj bez pocałunków

Ozy zna kto ludzi, którzy nie umieją całować, którzy nie podają ręki na powitanie, nie rzucają się w objęcia, nie zamieniają uścisków? — Takimi właśnie są Japończycy. Uśmiech ceremonialny, ukłon w pas aż do ziemi, padanie na kolana i bicie czołem o ziemię, czasem nawet gwałtowne, są wybuchami ich uczuć, lecz nigdy uściski i pocałowania. Chyba ci, co Europejczyków naśladowali, nauczyli się całować. W zwyczajach narodowych nie ma tego wcale.

A więc miłość dwojga młodych ludzi, aż do zawarcia związków małżeńskich, nie ma wcale tej bogatej gamy umizgów, uścisków ręki, kradzionych całusów, słów namiętnych, którymi Europejczycy chwile narzeczeństwa w tak uroczysty sposób zapieczętowują. Poezja japońska odnajduje wprawdzie dość głębokie tony na przywiązanie i tęsknotę, ale nie odnosi się one do epoki zawierania małżeństwa, bo to jest w Japonii aktem dziwnie prozaicznym i mało znaczącym.

Gdy dziewczę w rodzinie japońskiej liczy już lat czterdzieście do siedemnastu, — zaczyna rodzice myśleć o jej wydaniu za mąż. Jest to dla dziewczyny najszczęśliwsza pora w życiu. Odziewa się w malownicze kimono, pudruje twarz czerwienią, czerni brwi i wielkimi czarnymi oczami spogląda w świat z ciekawością. Wazy w domu, rodzina i służba, są dla

Mamy w nich jak gdyby rewję stylów rozmaitych na przestrzeni pół tysiąca lat!

Wiekie całe przemawiają z tych wież, murów i naw. Oto średniowieczny, gotycki masyw katedry łacińskiej, oto przepyszny renesans kościoła Bernardynów lub barokowo przestrobione maleństwo kaplicy Boimów! I znów jedyna w swoim rodzaju tak odrębna od wszystkich innych katedra ormiańska! A potem poprzez świątynię Dominikanów wzorowaną na kościele św. Piotra w Rzymie, dochodzimy na górnym Łyczakowie do świątyni w każdym calu nowoczesnej, dzisiejszej: to kościół Matki Boskiej Ostrobramskiej.

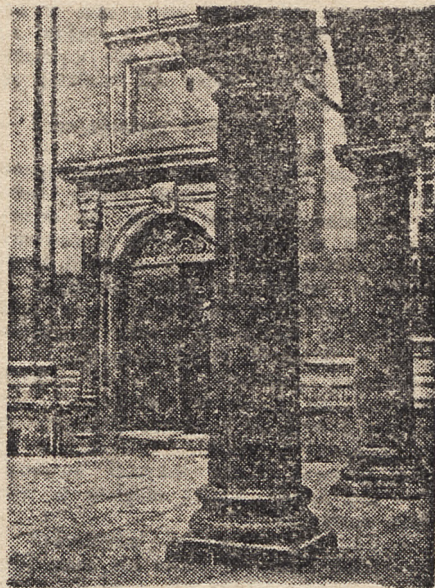
Spójrzmy, choćby przez chwilę tylko, stojąc popod kościołem M. B. Ostrobramskiej na wynurające się dole z sino-błękitnych oparów sylwetki wież kościołów lwowskich lub idąc w mglisty dzień ulicą Jagiellońską w stronę Wałów Hetmańskich przyjrzyjmy się wznoszącej się dumnie za placem św. Ducha katedrze łacińskiej czy katedrze ormiańskiej od strony absydy. Jakaś nieuchwytna siła bije od tych obrazów, budząc przedziwne uczucia dumy i siły pokrzepiającej.

Biją dzwony...

Tak chciał nieubłagany los, że pewnego wrześniowego dnia dzwony te zamilkły na całe dwa lata. Wiedzieliśmy, że nie na wieki, że tak nie może się stać... Dzwony kościelne milczały... Nie znaczyło to bynajmniej, że wiara osłabła, a życie religijne przestało istnieć. Przeciwnie, cały okres okupacji bolszewickiej we Lwowie był pod tym względem jedną wielką manifestacją przywiązania jego mieszkańców do wiary i kościoła. Był pasmem wielkich triumfów głębokiej wiary. Mimo że dzwony milczały, mimo że na kościoły nałożono rujnujące je podatki, a księży szykanowano i więziono, mimo że najskromniejsze nawet zamieszkanie było za ciężkie przestępstwo, mimo to, a może właśnie dlatego, na każdą uroczystość kościelną, na każde nabożeństwo spieszyły tłumy wiernych, tłumy, jakich

mury lwowskich kościołów nigdy nie ogładały. I myliłby się ten, kto by sądził, że była to jedynie zewnętrzna demonstracja; wystarczyło się przyrzeć tylko twarzom modlących się, aby zrozumieć, że tam dokonywało się wielkie misterium wiary, wiary prawdziwej i zwycięskiej.

Dziś dzwony świątyni Lwowa znów biją. Wzywają dzwienią pieśnią wiernych do modlitwy i spływają na ciche miasto swym porwującym „Te Deum...”. A wkrótce, wśród głębokiej i ciemnej nocy zimowej, obwieszą radośną chwilę narodzin Tego, co stał się Odkupicielem świata. I wtedy, gdy Jemu świecić będzie cudna gwiazda betleemska, a chóry anielskie nucić Mu będą swe „Gloria in excelsis Deo”, złączymy się we wspólnej modlitwie, by na ziemi nastał wreszcie pokój ludziom dobrej woli.

KAPLICA TRZECH KRÓLI ZA CERKWIĄ WOŁOSKĄ

Już przed trzystu laty!...

Pewien poeta polski wieku XVII-go, imieniem Piotr GORCZYŃSKI ogłosił następujący wiersz aktualny w swym zbiorku wydanym w 1618 r. p. t. „Żelazo Korony Polskiej na sie dzisiejsze obyczaje”.

Żyd swą przewagą wszystkiego dostaje,
Arendy trzyma, poddane, rataje
Trudno żywności już dostać inszemu,
Zwłaszcza nędznemu...

Ktoby wyliczył? Obaczmy to sami
Co mamy czynić z tymi szkodnikami,
Odjąć im dobra z do Tatar z nimi
Wielce szkodnymi.

Już dziś nikomu ni kupić ni sprzedać
Już do posady tylko żyda żądać
Żyd już doktorem, żyd i rzemieślnikiem
Żyd i złotnikiem.

Niechaj kto palec zakrzywi na żyda,
Niech żartem rzecze, żeś ty zła ohyda
Dostanie prędko żyd sprawiedliwości
A bez trudności.

Obadź świat waszystek w krag, nigdzie wolności
Nie mają takiej, jako w polskiej włości
Bo tu o co się pokuszają — dokażą
Z twoją urazą.

O męzoburcy! o nieszczęsne plemię
Pożal się Boże, żeście kiedy ziemię
Opanowali polską i jak chcecie
Rozkazujecie.

Wszystko mamona pokrywa przekłeta
Przed którą stęka sprawiedliwość święta
Stąd plagi pańskie w Polsce zakwitnęły
Cnoty zniknęły.

Kultura i sztuka

W Rzymie gościło Trio Kameralne dla pielęgnowania dawnej muzyki z Kolonii. Szczególnie zainteresowanie wywołało wykonanie suity na gambę i cymbały kompozytora flamandzkiego Caix d'Heroclois.

Wiesbadeńskie Collegium Musicum, składające się z kwintetu smyczkowego, trzech waltorni i cymbałów, koncertowało we Florencji z programem, na który składały się wyłącznie utwory J. S. Bacha.

Wszyscy kinomani znają sympatycznego amanta kinowego Witolda Zacharowicza, bohatera tylu filmów produkcji krajowej. Pamiętamy go jako szlachetnego Leszka Szyńskiego ze „Znachora” i „Prof. Wilczurę”, pełnego wyrazu dramatycznego króla Zugmunda Augusta w filmie „Barbara Radeziwiłłówna”, pięknego księcia z przeróbki powieści Mniszkówny „Gehenna” itp. Występujący od kilkunastu miesięcy na scenach warszawskich Zacharewicz odkrył w sobie nowe uzdolnienie parodystyczne. I trzeba przyznać, że w tej roli czuje się znakomicie. Wybitny talent imitacyjny, umiejętność spoglądania na świat przez krzywe zwierciadło satyry i przypiecia bliźnim wesołych latek sprawiły, że sympatyczny amant jest znakomitym parodystą, jak mówią bywalcy rewiu, żywym, aktualnym tygodnikiem humorystycznym. Ba, parodił Zacharewicz nie ujdzie nikt kto jest znany, popularny, lubiany. Karykatury Węgrzyna, Stępowskiego, Foggas, Dygasa, Bruszczynskiego i wielu innych budzą śmiech i szczerzy podziw.

Na wniosek przywódcy lekarzy w Rzeszy, przewodniczący wydziału tuberkulicznego dr. Walter zaprosił na sesję naukową przedstawicieli 21 krajów europejskich oraz Japonii. Dzięki jednomyślnej uchwale zebranych, którzy opowiedzieli się za zdwojeniem badań naukowych w kierunku zwalczania gruźlicy, powstała myśl założenia „międzynarodowego zjednoczenia do walki z gruźlicą”. Do nowej organizacji przystąpiły Belgia, Dania, Francja, Finlandia, Chorwacja, Hiszpania, Węgry, Norwegia, Słowacja i Rumunia, natomiast przedstawiciele pozostałych państw uwarunkowali swoje przystąpienie od wyrażenia na to zgody organizacji krajowych.

Na stanowisko kierownika Zjednoczenia został wybrany profesor Paolucci z Rzymu.

Dziwy świata

I woda nawet ustąpiła...

Gdy Chińczycy w roku 160 po Chr. obsadzali bagniste i rzeczne tereny we wschodnim Turkiestanie, nie można było tamami zabezpieczyć kraju, bo siła wody rzek była tak duża. Wtedy general So Man kazał swoim żołnierzom ustawić się w szyku bojowym, aby nieustępliwie rzecze wydać trzydniową bitwę. „W końcu — jak mówią stare dokumenty chińskie — woda cofnęła się, widząc przed sobą gotową do boju armię syna słońca”, i można było zacząć osadzanie ludności na zajętych terenach.

za — nie ma żadnych dalszych formalności i żadnego obrzędu religijnego.

Pannę młodą stroją w białą szatę, t. j. w barwę żaloby, gdy dom rodzicielski opuszcza, zamiatają po niej wszystkie kąty, a czasem jeszcze rozniecają i ogień przed domem, jak gdyby nieboszczyka wynoszono z domu. Po przyjeździe do domu męża, zmienia panna młoda ubiór na barwne, weselne kimono, a przyjaciółka, jakby družka, podaje jej czarkę z wódką ryżową. Panna młoda macza usta i podaje czarkę mężowi. Powtarza się to trzy razy, jako symbol zawarcia małżeństwa.

Związkowi towarzyszy wszakże uroczysta uczta, na którą zbierają się obie rodziny i ich przyjaciele. Gdy uczta dobiegnie do końca, podają młodej parze jeszcze raz czarkę wódki ryżowej, lecz tym razem naprzód młodemu, który z młodą żoną znowu po trzykroć do siebie przypijają. Odąd są już prawnie zawartym małżeństwem.

Z wyprawą pannę młodą nie ma w Japonii wiele kłopotu. Umieblować nie potrzebuje żadnych, bo ich Japończycy w ogóle nie używają, bez całych stosów bielizny obchodzi się także. Zwijany materacy, który na noc służy na ziemi do spania, a na dzień w ściennych szafie się chowa — stolicek do pisania — koszyk na roboty ręczne — ozdobna szkatułka na szminki i pomady — parę stolików do jedzenia z kilkoma lakierowanymi talerzykami z drzewa — może jeszcze jaka samiza jak klocek drewniany zamiast poduszki — oto cała wyprawa Japonki. Ozdobne, misternie wyrabiane szpilki do włosów, to jedyn-

ich klejnoty, a głównym zbytkiem jedwabie, brokaty i złotogłowy na kimono. Dziewczyna z majątniej rodziny tyle ich zazwyczaj gromadzi w dzień ślubu, że jej na całe życie wystarczy. Nie potrzebuje więc od męża nic na suknie, ani na kapelusze, bo tych wcale nie nosi. Z młodą żoną przenosi się zazwyczaj i przyboczna jej służąca do domu męzowskiego.

Dla żony jest to zupełna zmiana stosunków i trybu życia, podczas gdy męża zawarcie małżeństwa nie krępuje w niczym. Nie przysięga on na miłość i wierność. Wedle zwyczajów krajowych choć oficjalna jest właściwie tylko monogamia, — wolno mu przysięgać sobie jedną lub więcej „mekake”, konkubin, które prawa żona musi cierpieć. W gruncie rzeczy, ona tylko jest małżeństwem związana, ona tylko ma być aż do śmierci wierną służką swego męża, — mąż zaś może się jej łatwo pozbyć i uzyskać rozwód.

W trzy dni po ślubie urządzają u siebie przyjęcie rodzice panny młodej i przyjmują podarki, którymi się rodzice panny młodego odwiedzają. A w trzy miesiące później następuje uczta lub zabawa ogrodowa u państwa młodych. Schodzą się tu obie rodziny i grona przyjaciół i wtedy dopiero rozchodzą się wieść o zawartym małżeństwie, gdyż nie rozsyła się o nim żadnych wiadomości.

Bez wstępnej miłości, bez narzeczeństwa, bez pocałunków, zapala się tedy pochodnię hymenu. Istotna miłość pojawia się dopiero przy ognisku rodzinnym, a jej przedmiotem umiłowany są dzieci!

Ostatnia miłość mojego życia zrodziła się pod złą gwiazdą i w rezultacie doprowadziła mnie do ołtarza. Dlatego też była ostatnią. Od tego czasu nie chcę mieć nic wspólnego z kobietami — nawet z moją własną żoną.

W październiku 1898 roku los sprowadził mnie do miasteczka powiatowego San Silvestro w Lombardii. Pierwszym moim zadaniem po przyjeździe było wyłomaczyć ludziom, że bynajmniej nie nazywam się Canowa, lecz Canova, drugą sprawą było wyszukanie sobie jakiejś uroczej kochanki, to drugie poszło łatwiej niż pierwsze. Była blondynką, nazywała się Clelia i była prawowitą małżonką inżyniera Bertoli, mieszkającego na via Felice Cavallotti.

Wkrótce potem, bez szczególnego wysiłku, zostałem kochankiem Cleli Bertoli.

Nasze spotkania miłosne w pierwszych miesiącach znajomości były krótkotrwałe i rzadkie — zależne od tysiąca najróżniejszych okoliczności i związanych z całym szeregiem odpowiednio podjętych ostrożności. Ale z czasem nabraliśmy większej odwagi. Moja wybrana dała mi w zautaniu dwa klucze, jeden od wejścia i drugi od mieszkania na pierwszym piętrze. Mąż jej wyjeżdżał często w interesach na 24 godziny, lub na dłużej, i wówczas korzystając z osłony nocy i pustki panującej na ulicy, mogłem odwiedzać ukochaną i pozostać u niej aż do wczesnego świtu.

U państwa Bertoli mieszkala jeszcze stara służąca i starsza siostra pani domu, Ersylia licząca około 35 lat. Siostra ta nie dała mi nigdy powodu do przypuszczenia, że nie jestem jej obojętny. Najlepiej byłoby nie wtajemniczać jej w nasze sprawy, ale Clelia zapewniała mnie, że możemy mieć do niej pełne zaufanie. Widywałem ją zresztą niezmiernie rzadko. Nasz okręt szczęścia płynął pod pełnymi żaglami. Ilekroć mąż, zmuszony spędzić noc poza domem, odjeżdżał pociągiem o godzinie 9-tej wieczorem, Clelia dawała mi wówczas odpowiedni sygnał za pomocą żaluzji spuszczonej w jej sypialni tylko do połowy. Co wieczora przechodziłem wolnym krokiem obok jej domu. Klucze ulokowane na wspólnym kółku nosiłem zawsze w kieszeni a spostrzegłszy sygnał umówiony, czekałem kiedy ulica opustoszeje i w tę pędy byłem na miejscu. Pożądanie i miłość rosły z każdym dniem i jak dotąd nie mieliśmy ani przeszkód ani żadnego powodu do obaw. Inżynier Bertoli miał do swojej żony pełne zaufanie, mnie zaś darzył pewną dozą sympatii, tak iż często musiałem całymi godzinami wysłuchiwać niezwykłych opowieści o jego osiągnięciach i planach. Sromotne wpadnięcie było jedynie i wyłącznie moją winą. Wypadek mój jednak jest na pewno wypadkiem nie spotykającym w żadnej historii miłosnej. Bo ani zazdrośne sąsiadki, ani jakieżś podejrzenie, czy plotki nie dały tutaj powodu. Ja sam oświadczyłem się mordercą mojej miłości. Ja sam — przez moje przekłete rozstrągnięcie.

Nieco rozstrągnięty byłem właściwie zawsze, ale w tym czasie znacznie bardziej niż kiedykolwiek. Pochłonięty zakłóceniem miłością i wszystkimi związanymi z nią kłopotami, myśląc tylko o tym czy dziś wieczorem doczekam się umi-

MASSIMO BONTEMPELLI

Rozstrągnięcie

wionego sygnału. A jeśli sygnału nie było, myśli moje błądziły dokoła godzin ziąsędzonych. Wszystkie inne czynności życiowe wykonywałem po prostu automatycznie. Nigdy jednak nie strzelałem żadnych bąków. Pierwsze głupstwo jakie palnąłem było też ostatnim, ale to było głupstwo niewybaczalne. Wieczorami, w których żaluzje nie były do połowy zapuszczone, przechodziłem obok jej domu i zanim udałem się do własnych kątów, wstępowałem jeszcze na godzinę do kawiarni Umberto w rynku. Często zachodził tam również inżynier Bertoli, zasiadaliśmy wówczas do partyjki bridge'a, aby jakoś możliwie przedłużyć wieczór.

Owego wieczora, o którym niestety nie mogę powiedzieć, że był ostatnim w moim życiu, spotkałem się z nim w kawiarni, graliśmy dość długo, i zrobiło się trochę późno, i kilkakrotnie nie wyzyskałem mojej dobrej karty ku wielkiej radości przeciwnika.

— Ależ pan jest dziś rozstrągnięty! — powiedział inżynier.

Wreszcie wyszliśmy z kawiarni, spacerując jeszcze chwilę dokoła rynku. Inżynier opowiadał szeroko o tym, jak odrzucił jego doskonały projekt budowlany, a ja tymczasem obliczałem w myśli kiedy widziałem ostatni raz moją ukochaną — a jego prawowitą małżonkę — w ręku zaś kręciłem kółko od kluczy spoczywających w kieszeni mojej zarzutki.

Inżynier opowiadał dalej, iż wreszcie zatrzymał się u drzwi wejściowych domu, tak dobrze mi znanego. Chciałem się już pożegnać i właśnie wyciągnąłem rękę z kieszeni, kiedy inżynier mruknął:

— Do diabła, gdzie mogłem je właściwie zostawić?

— C- w pan coś zgubił, inżynierze?

— Klucze! tam do licha nie mam kluczy od drzwi wejściowych, a to już przecież dwunasta. A nie mogę jej przecież budzić po nocy!

— Klucze od drzwi wejściowych — tu jest panie inżynierze!

Wyciągnąłem klucze. Większy jak zwykle włożyłem do otworu w zamku. Otworzyłem drzwi i właśnie wyciągałem klucz z zamku, kiedy jak błyskawica przeleciała mi przez głowę myśl: co ja zrobiłem! Skamieniały stałem przy na wpół uchylonych drzwiach, trzymając na pół wyciągnięty z zamku klucz. Stałem bez ruchu.

...roześmiesz się w głos

— Powiedz no mi Zosiu, jakie są twoje życzenia na najbliższy rok — zapytała stara dobra ciotka swoją siostrzenicę.

— Ach cioteczko, ja dla siebie na prawdę nie nie potrzebuję, ale chciałabym bardzo, żeby moja kochana mamusia dostała w następnym roku zięcia.

— Czy Katarzyna umie rzeczywiście dobrze gotować?

— Dlaczego nie, proszę pani, jak tylko poczuje zapach spalenizny, to wiem na pewno, że pieczeń już gotowa.

bez słowa — czując pustkę w mózgu. Inżynier też jakby zamarł z wrażenia. Bałem się ruszyć po prostu. Jak długo trwała ta okropna sytuacja nie wiem. Zapewne trwała kilka sekund. Mnie jednak wydawało się wówczas, że to trwa wieki. Nie pamiętam też kto z nas odezwał się pierwszy. Wiem tylko, że kiedy odwróciłem się trzymając klucz w ręku, usłyszałem jego głos.

— Przepraszam, przepraszam pana bardzo, ale jak to się stało, że pan moje klucze...

W tej chwili świadomość zaczęła mi powoli wracać:

— Ja przypuszczam... że może przypadkowo....

Inżynier przerwał mi, mówiąc głosem ostrym, chłodnym:

— Nie, nie, proszę mi pokazać.

I wyrwał mi z ręki klucze, mówiąc sarkastycznym głosem:

— Tak, tak to jest klucz od bramy, a ten jest taki sam jak od mojego mieszkania, no! no!

Po krótkiej pauzie wyrzucił z siebie: — Jak to się w ogóle stało, że pan nosi w kieszeni klucze od mojego mieszkania?

Jego grzmiący głos oszołomił mnie do reszty, ale szepnąłem cicho.

— Niech mnie pan posłucha...

Inżynier opanował się znowu.

— Dziwny przypadek, pasuje doskonale i kto wie czy ten drugi też nie jest dobry. Chodźmy na górę spróbować.

— Nie, nie, to niepotrzebne...

— A więc dosyć! Pan mi jeszcze nie odpowiedział. Pan milczy! Nie, pan musi mi odpowiedzieć, to są przecież klucze od mojego mieszkania. Pan nosi je w kieszeni. Po co? — No o tym się jeszcze przekonamy. Na pewno nie po to, aby mi złożyć wizytę...

— Nie.

No zobaczymy. A kogo pan chciał odwiedzić, naszą służącą? — Chyba nie.

— Moją szwagierkę Ersylię? — nie.

A więc kogo?

Ale mnie zaświtała w tej chwili w umęczonej głowie cudowna myśl.

— Proszę mi pozwolić mówić.

— Niech pan mówi!

— Więc chciałem panu powiedzieć...

nie... nie mogę...

— Ja rozumiem, że pan nie może, ale pan będzie mówił! Już ja pana zmuszę!

— Czytałam w gazecie, że w pańskim sklepie jest dziś wyprzedaż dwóch tysięcy kapeluszy? Przypomniłyby mi się bardzo chętnie.

— Jasiu, czego sobie życzysz na gwiazdkę?

— Czego sobie życzę?... Chciałbym raz w życiu umyć szyję mojej niani.

— Dla geologa okres tysiąca lat nie ma najmniejszego znaczenia.

— Ładna historia, a ja właśnie wczoraj pożyczylem pewnemu geologowi dwadzieścia złotych!

— Ja przepraszam pana, ja byłem ja jestem kochankiem...

— Co!!!

— Kochankiem pańskiej szwagierki.

Zamilkłemu opuściwszy głowę. Miałem wrażenie, że jestem razony piorunem. Padło milczenie. Po dłuższej chwili inżynier poruszył się. W świetle latarni ulicznej widziałem jego rwarz. Była znów spokojna. Potem wsunął on rękę pod moją ramię i poszliśmy wzdłuż ulicy.

— Ersylia! Kto by to był przypuszczał...

Potem milczał znowu przez chwilę. — Panie Canowa, wydaje mi się że ani miejsce, ani pora nie odpowiednia, aby mówić o tej sprawie. Niech pan wstąpi do mnie jutro, powiedzmy o jedenastej rano. Nie, — czy ja mogłbym przyjść do pana o tej porze?

— Froszę bardzo, panie inżynierze. Będzie to dla mnie prawdziwym zaszczytem.

Naturalnie owej nocy nie zmuszyłem nawet oka. Rankiem następnego dnia, sam, nie wiem dlaczego ubrałem się odświętnie, ogoliłem się przedtem i czekałem.

O jedenastej odezwał się dzwonek. Przywitałem gościa na pozór spokojnie, ale wewnątrz drżałem cały. Inżynier usiadł naprzeciw mnie, i zaczął mi się przyglądać uważnie. Wreszcie uśmiechnął się po przyjacielsku, a ja sam nie wiem dlaczego uśmiechnąłem się również.

— Aleście nabroili! No, musimy teraz pogadać otwarcie o całej sprawie.

— Proszę bardzo....

— Ale dlaczego nie powiedział mi pan o tym wcześniej? I w ogóle po co tak w historii? Wczoraj postanowiłem nie mówić żonie a dziś rano porozmawiałem z Ersylią. Ale moja żona nie spała. Po-

znajdowała się w łóżku jak zwykle. Znała widocznie po mojej mowie, że coś nie jest w porządku i zaczęła mnie tak długo, aż powiedziałem. Może zrobiłem to trochę za brutalnie, ale gdyby pan widział jej minę, kiedy powiedziałem...

nieoczekiwanie: — Czy wiesz o tym, pan Canowa jest kochankiem Ersylii?

Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

— Wtedy ona wyskoczyła z łóżka jak ranna z przerażeniem, spojrzała na mnie błagalnym wzrokiem, po czym zakryła twarz rękami. W pierwszej chwili zdawało mi się, że zakała, ale po chwili ucichła. Nigdy nie przypuszczałem, że ta wiadomość zorientowała się, że wiedziała o wszystkim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim. Zaczęła jej opowiadać o tym jak kim.

Stenotypistka

polsko-niemiecka potrzebna od zaraz. Warunek — aryjka. Oferty: Lwów — Skrzynka pocztowa 136. 14172

POSAD POSZUKUJĄ

WDOWA
lat 46, zajmie się gospodarstwem i myciem w bezdzietnych. Listy „Gazeta Lwowska” „Nr 14018”.

STARSZY MONTER

mechanik, specjalności motorów gazowych i ropnych poszukuje pracy. Zgłoszenia do „Gazeta Lwowska” „Nr 14017”.

MŁODA

ucielwa dziewczyna, zajmie się gospodarstwem i (z własną pościelą). Listy „Gazeta Lwowska” „Nr 14017”.

SPECJALISTA

mięśniar, przeznaczone remonty, poszukuje pracy na wyjazd. Zgłoszenia „Gazeta Lwowska” „Nr 14013”.

WOLNE POSADY

Inteligentna albo służąca, stała lub dochodząca. Zajęcie się gospodarstwem. Utrzymanie z małżonką. Lwów, Włóknolek 6 a drugi dzwonek od go-

ry, 8-11. 14098

MASAŻYSTKA

przewodząca do fachowej, wykwalifikowana, umiarkowanie stosująca, z własną pościelą. Zgłoszenia, warunki „Gazeta Lwowska” „Nr 12918”.

MŁODA

dziewczyna potrzebna do pracy domowej. Zgłoszenia „Gazeta Lwowska” „Nr 14013”.

CHŁOPAK

który pracował — duży czas — w przemyśle cukrowniczym, poszukuje pracy. Lwów — cukiernia św. Mikołaja 7. 14055

GONIEC

poszukiwany przez „Wald und Holz” Lwów, Sokola 4. 14060

SŁUŻĄCA
do dzieł aryjka, poszukiwana do rodziny niemieckiej koło Berlina. Listy „Gazeta Lwowska” „Nr 14092”.

POSZUKUJE
kucharki i chłopa, Lwów, Tybunalska 14. 13815

POSZUKUJE
fachowych sprzedawców i kaucję i referencjami. „Skup”. Lwów — róg Leptonów — Sykstuskiej. 18699

MASZYNISTKA
biegła polsko-niemiecka ze steno-

grafia brzoj handlowej, możliwie nauczyciel. Zgłoszenia oświadczenia sklep A. Kozakowski, Lwów, Rynek nr 23. 13801

POTRZEBNA

zawaz panna w wieku lat 18-24, Intel., z dobrego domu, zdrowa, czysta, pracowita do praktyki w klasie i porządków domowych. Kompletne utrzymanie i wynagrodzenie. Zgłoszenia: Lwów, ul. Okólnik nr 4, mieszcz. 6, w podziur, godz. 17-18

POTRZEBNA

jest tożsaka podługowa, długość 1 do 3 metr. w kłenerach. Opis i warunki sprzedaży kierować na adres L. Basarabowicz, Skalat. 14205

LOKALE

D L A
przejrzystych na stałe po dwa pokoje komfortowe umeblovane przykulturalnych polskich rodzinach — solidna zapłata. Zgłoszenia godz. 13-15. Polski Komitet Pomocy. Kopernika 3, dział gospodarczy 13819

Monterów samochodowych

ŚLUSARZY samochodowych, BLACHARZY samochodowych

PRZYJMIE 13902

AUTO-UNION A. G. REPARATURWERK.

Lwów, ulica Rozwadowskiego 65

POTRZEBNA

jest tożsaka podługowa, długość 1 do 3 metr. w kłenerach. Opis i warunki sprzedaży kierować na adres L. Basarabowicz, Skalat. 14205

ODNAJME

dwie trzy pokoje umeblovane przedpokój, kuchnia, łazienka, dzielnica polsko - ukraińska. Zgłoszenia „Gazeta Lwowska” „Nr 14047”.

POKÓJ

umeblovany z użytecznym kuchnią i łazienką, wygodnym, okolicie kościoła Elżbiety. Listy „Gazeta Lwowska” „Nr 14048”.

ŚLICZNA

półkomfortowa — stancja, górna Zadróżańska wakażka za wynagrodzeniem Lwów, Jelenska 12, m. 3. 13826

POTRZEBNA

jest tożsaka podługowa,

Zróbmy rachunek sumienia!

Jak odszukać

zaginione osoby?

(m) Niemiecki Czerwony Krzyż (Deutsches Rotes Kreuz) utworzył specjalną placówkę dla okręgu Galicji, której zadaniem jest ułatwianie ludności miejscowej w odzyskaniu zaginionych w czasie działań wojennych i okupacji sowieckiej krewnych i znajomych.

Prośby w tej sprawie, z podaniem możliwie jak największej ilości danych o osobach zaginionych, należy kierować do lwowskiej placówki Niemieckiego Czerwonego Krzyża, Strasse der Polizei 4 (daw. ul. Jagiellońska).

DZIS ZACIEMNIAMY:

Początek 16.40

Koniec 8.20

Zasiłki dla bezrobotnych

(m) Jak się dowiadujemy, Urząd Pracy we Lwowie będzie po przeprowadzeniu rejestracji wypłacał bezrobotnym zasiłki z funduszu pracy. W związku z tym bezrobotni winni się zarejestrować w terminie, który zostanie ustalony w najbliższym czasie, najprawdopodobniej w pierwszych dniach stycznia, w specjalnym biurze zasiłków przy Lwowskim Urzędzie Pracy.

Przesyłki listowe

za pobraniem

(m) W obrocie między Gub. Gen. a Rzeszą (łącznie z protektoratem Czech i Moraw, Alzacją, Lotarynią, Luksemburgiem, Eupen i Malmedą) oraz z okręgiem pocztowym Białystok wszystkie urzędy pocztowe przyjmują zlecenia na pobrania dla przesyłek listowych zwykłych i poleconych każdego rodzaju oraz dla listów z podaną wartością, według ustalonych opłat.

Najwyższa dopuszczalna kwota każdej przesyłki listowej za pobraniem wynosi złotych 40.

Dom noclegowy dla jeńców i przesiedleńców

(j) Miejski dom noclegowy przy ul. Kleparowskiej 15 został ostatnio przemianowany na t. zw. stację przejściową dla powracających z niewoli jeńców i rodzin przesiedleńców. Przejeżdżający przez Lwów w drodze do swoich właściwych miejsc zamieszkania mogą otrzymać tam posiłek i nocleg oraz odpowiednią pomoc lekarską.

Co słychać w kraju

Komasacja gruntów rolnych w Gub. Gen.

Zagadnienie odpowiedniego scalenia posiadłości rolnych było zawsze jednym z najważniejszych zagadnień rolnictwa, którym zajmowano się już przed wojną w Ministerstwie reform rolnych w Warszawie. Władze Gen. Gub. obliczyły, że tereny wymagające uporządkowania gospodarczego i scalenia wynoszą 3 miliony hektarów, czyli mniej więcej połowę całej uprawnej ziemi. Tereny te rozdzielają się według dystryktów następująco: dystrykt radomski 600 tysięcy ha, krakowski milion ha, lubelski 900 tys. ha, warszawski 500 tys. ha. Do chwili wybuchu wojny uporządkowano w tym zakresie 654 spraw o obszarze 391.403 hektarów.

W swoim czasie władze wydały zarządzenie, mocą którego dawne przepisy regulujące tę sprawę zostały odpowiednio uzupełnione. Dotychczas przygotowano lub też kontynuowano z czasów przedwojennych około 500 spraw, odnoszących się do przeszło ćwierci miliona hektarów ziemi. W roku ubiegłym została zatwierdzona regulacja na przestrzeni 69.731 hektarów.

WARSZAWA

Aryzacja rzemiosła. — Na podstawie danych o kartach przemysłowo-podatkowych wykupionych przez zakłady rzemieślnicze na rok 1941 (stan z 1 listopada br.) stwierdzono, że rzemiosło aryjskie okręgu, po raz pierwszy od wielu lat, wykupiło zdecydowaną większość kart przemysłowo-podatkowych.

Gdy w roku 1940 w dziesięciu powiatach okręgu czynnych było ogółem 16.992 zakładów rzemieślniczych (9.844 aryjskich i 7.148 żydowskich), to obecnie, choć liczba

Zagadnienie tygodniowe na terenie Galicji znajduje się obecnie w końcowym stadium realizacji. Można więc już spokojnie, rzeczowo, sine ira et studio, zanalizować całokształt tego zagadnienia na naszym terenie w poszczególnych fazach jego rozwoju, z uwzględnieniem tych wszystkich zasadniczych momentów, które zdecydowały o wybitnie negatywnym i wrogim stosunku społeczeństwa aryjskiego do żydów. Taki rachunek sumienia konieczny dziś jest z dwu powodów: primo — by uspokoić zbyt czule sumienia tych nielicznych już Polaków, którzy stają jeszcze w obronie żydów — i secundo — by w ogóle ze sprawą tą raz nareszcie skończyć i odłożyć ją ad acta.

Zacznijmy od siebie, od naszego sumienia. Jak sprawa wyglądała przed wojną, wiemy: fantastyczna i karygodna tolerancja, wypływająca z naszej cielejczy delikatości, podyktowana fałszywym pojęciem honoru narodowego, uczucie humanitarnych, rycerskości i całej tej babskiej, historycznej frazeologii, doprowadziła do tego, że żydzi z elementu tolerowanego stawali się elementem uprzywilejowanym, z napływowego elementu obcozemianinych przybłędów — stawali się gospodarzami. Ponieważ proces ten odbywał się drogą stopniową i stałej ewolucji, reakcja społeczeństwa polskiego była bardzo słaba, zwłaszcza, że zły przykład szedł od góry. Dopiero taki silny wstrząs, jak utrata swojej państwowości, zmusił nas do głębszej i wnikliwej analizy naszego niepodległego bytu we wszystkich dziedzinach życia i do surowej, choć obiektywnej, oceny naszej polityki na odcinku narodowościowym, gdzie jaskrawo odcinała się kwestia żydowska.

Zagadnienie to narzuciło się z tym większą siłą, że przeżywając koszmarną i ponurą rzeczywistość ostatnich dwu lat, mieliśmy możliwość rejestrowania ważkich i jaskrawych faktów na koncie żydów w rubryce debet. Więc podsumujmy je dziś kolejno. Bez demagogii, bez nienawiści, bez frazeologii, sucho, statystycznie.

Tyle się tych pozycji nazbierało, że zwięźle się należy tym wszystkim, którzy pod adresem żydów wysuwają takie na

przykład zarzuty: całowaliście bolszewickie czolgi wjeżdżające do Lwowa, witaliście ich kwiatami i t. d. Otóż to im wolno było. To ich sprawa czysto uczuciowa, handlowa czy narodowa... Inny zarzut — żyliście Polskę i Polaków. — To sprawa ich zapłutej godności i sprawa ich plugawego języka. Z tego jeszcze nikt nie umarł... Ale jeśli stawia się dziś żydom zarzut: sporządzaliście dla NKWD, jako ich doradcy i informatorzy na żołdzie szpiclów — listy Polaków przeznaczonych na wywóz w głąb Rosji — to już jest zarzut bardzo poważny i bardzo ciężki. Jeśli dziś zarzuca się żydom, że denuncjowali wszystkich Polaków i to przeważnie nie ze względów rzeczowych, opartych na jakimś obciążającym materiale i popartych konkretnymi faktami, lecz ze względów czysto uczuciowych, których podłożem była nienawiść do Polaków — to też jest bardzo poważny i bardzo ciężki zarzut. Prowokować, łżyć i kłamać bardzo brzydko, ale za to dziś najwyższe mogłoby dostać po głbie. Ale jeśli prowokacje i kłamstwa pociągały za sobą aresztowania i rozstrzeliwania Polaków, to było to więcej, niż strępienie sobie plugawego języka: to była zbrodnia. Zniekształcać przed bolszewikami w kłamliwy sposób przedwojenną rzeczywistość wolno im było, ale jeśli odpowiedzialność za nią spadała więzieniem i zesłaniem na Polaków — to była zbrodnia. Handlować wolno im było. Kiedy jednak żerowali na nędzy aryjczyków, zmuszonych do wyprzedawania

się ze wszystkiego, kiedy oszukiwali i wyłudzały wszystko za bezcen — to była zbrodnia. Wolno było żydom być bolszewickimi milicjantami, ale nie wolno było tym żydowskim milicjantom szkanować ludności aryjskiej, bić jej i znęcać się w więzieniach i komisariatach milicji czy nawet w „ogonkach”, nie wolno było tym milicjantom dokonywać bezpodstawnych i samowolnych aresztowań Polaków, oddając ich w kacie ręce enkawudystów. Wolno było żydom być naczelnikami milicji, ale nie mieli prawa odnawiać ludności polskiej wydania paszportów, co pociągało za sobą wysiedlenia, aresztowania i wywozy. Wolno im było rozpieścić się w fotelach dyrektorów, naczelników i kierowników, ale nie mieli prawa pozbawiać ludności polskiej pracy, zaś pracujących już — szkanować, terrorizować, oskarżać, donosić do prokuratury, zwalniać z pracy za najdrobniejsze uchybienie.

Tego wszystkiego nie wolno im było robić. To wszystko było zbrodnią. A za każdą zbrodnię, wcześniej czy później, trzeba odpowiadać. Za każdą popełnioną zbrodnię musi być kara. Często ta kara spowodowana jest innymi pobudkami i względami, często jest wymiarem za inne popełnione zbrodnie, często jest równocześnie środkiem prewencyjnym dla notorycznych przestępców. Ale w sumie i w twardej konsekwencji tę zasłużoną karę trzeba zawsze ponieść w takiej czy innej formie. Dobrze się więc stało, że jest, jak jest. (T)

Było źle — musi być lepiej

(z) Około 1000 zł kosztuje codzienna toaleta Lwowa, gdy przed 60 laty wydawało się to tyle w ciągu całego miesiąca, a przed 300 laty — 60 zł przez cały rok. Nie dziwnego, że wówczas Lwów wyglądał fatalnie. W roku 1817 Lwów tak oniszwiał: „Była to miścina czterdziestotysięczna, ale brudna i niepokajna, otoczona zwaliskami wałów, u nóg których składano z całego miasta po dolach śmiecie... O zakładach, które by się załmowały utrzymywaniem czystości w mieście, nikt nie myślał... Wszelkie gatunki nieczystości wy-

sypywane są i wylwane jawnie na ulice. Podczas deszczu bagno jest tak głębokie, że można w nie zapadnąć po pas. Dla pieszych przechodniów ułożono kamienie, ale w akcie od siebie odgłosu, że trzeba się było dobrze namęczyć, aby po nich skakać. Kto jeden kamień omijał, leżał cały w nieczystościach. Ratusz służył też jako więzienie, a z okien zwisały różne części garderoby pełne przykrych insektów... Wstrząsający widok, gdy się go zestawilo z naprzeciw położonymi wytwornymi kamienicami”.

Mieszczanie skarżyli się często i w dosadnych słowach narzekali na niechlujstwo, a w r. 1643 pisali m. in.: „Miasto w wielkim smrodzie gnojowym leży, skąd zarazy zdrowia ludzkiego i przymówiska od obcych często bywają... Na purganty (oczyszczanie) wiele wydatku, a na sali tak cieknie, że żadnym sposobem od smrodu do izby 40 mężów (rady miejskiej) wniknąć bez obrazy nie można”.

W roku 1841 zaczęto zakopywać Pełtew, a prace odbywały się w „szalonym” tempie, aż do roku 1905. Modna była wówczas taka piosenka:

„Ktokolwiek będziesz w nadpełtewiańskim grodzie,
Wjehawszy w rogatki miasta,
Pomnij się przyjrzyć ciekawej tam wodzie,
Co wkrótce zniknie i basta!”

Niewiele to pomogło. Miasto dalej znajdowało się w fatalnym stanie. O czystości musieli dbać sami właściciele domów, których obowiązkiem było naprawiać brud przed domami, utrzymywać rynsztoki w należytym porządku itd. Ponieważ jednak miasto nie dbało o ratunek i rynek, obywateli biorąc przykład z góry, równie lekceważąco traktowali tę sprawę na swoich podwórkach i przed domami.

A dziś? Wprawdzie Miejski Zakład Czystości stoi na straży higieny miasta — wystarczy przejść się po mieście, aby wszędzie dostrzec jego pracowników zajętych porządkowaniem jezdni i chodników, wywożeniem śmieci z budynków mieszkalnych itp. Od pracy tego legionu skromnych i bezimiennych pracowników zależy wiele, ale nie wszystko i o tym musimy pamiętać.

Zadaniem ludzi w Zakładzie zatrudnionych jest troska o podniesienie stanu higienicznego i zdrowotnego miasta, im większ bowiem panuje porządek, tym mniej epidemii i chorób. O tym winni pamiętać ci z zarządców, administratorów czy właścicieli domów, do których należy piecza nad czystością jezdni, chodników i posesji.

Z notatnika reportera

POD POCIĄGIEM (1) Na torze kolejowym opodal rogatki-janowskiej dostał się pod koła pociągu jakiś mężczyzna, lat około 40, nieustalonego dotąd nazwiska, który poniósł śmierć na miejscu. Zwłoki przewieziono do Zakładu Medycyny Sądowej przy ul. Piekarskiej 52.

UPADŁ Z DACHU — W czasie pracy z dachu trzecie piętrowego domu upadł na bruk 28-letni blacharz M. Marec (Zachorowski 29) który wskutek odniesionych obrażeń zmarł przed przybyciem lekarza. Zwłoki oddano do kosmicy.

— Żelazna belka upadła w czasie pracy na 28-letniego Mariana Brandesa, któremu musiano w wyniku odniesionych obrażeń amputować nogę. Ofiarę

wypadku przewieziono w stanie groźnym do szpitala przy ul. Rappaporta 8.

— Na ul. Kochanowskiej upadła 30-letnia M. Wosak (Kochanowska 100) tak nieszczęśliwie, że uległa złamaniu nogi i kontuzjom głowy. Wosakową umieszczono w Szpitalu Powiatowym.

SKUTKI NAŁOGU — 30-letni Mikołaj Szczer (Kieparowska 8) po obfitej „zakraplanej” libacji w gronie przyjaciół doznał zatrucia alkoholem. Piłaka skierowano do szpitala. — 30-letni Grzegorz Hudio (Zółkiewska 12) znajdując się w stanie nietrzeźwym został pobity przez towarzyszy „bibiki” w restauracji przy ul. Zółkiewskiej, tak poważnie, że musiano przewieźć go do szpitala przy ul. Rappaporta 8.

»Bayer« - Pharma
Warszawa, Złota nr. 7.

SPRZEDAM

SPRZEDAM
niture na pa
y braz, zega
ega n'klowy
ak, nitzbad.

as Andrée,
naire Larou
talerzyków
owych, koc,
ę skózaną,
szynkę do m
ów, przeście
lniane. Lw
ńskiego 14,
p. 139

KUPIĘ
ękawek bra
sukienny a
rzany w bar
rym sianie.
ów, Jabłon
ch 22, m. 3.
oszenia od 2
139

SPRZEDAM

FUTRO
 nskie sport
 bce francus
 zowe kupię.
 ów, Bajki 4,
 p. 138

FUTRO
kie piżmaki
nierz krym
rzech marek
pierwszorze
m stanie sp
n. Lwów, Ba
4, II. piętr
138

—42. elektro
nka. tapcz
fa, stół, ob
mana — ep
n. Lwów, A
nicka 5, m.
189

SPRZEDAM
ro karakulo

SPRZEDAM
wz. otomane,
ent. zamienie
iki nr 42 i

SPRZĘDAM
ragi, komode
tą marmuro
ustrem oraz
jelenie. Lw
c Dąbrowski
4. I. pietro

KUPIĘ
orą teczke s
ną. Podać c
azeta Lwows
r 13908":

DROHOBYCZ
zedam dom

iska 5. —
wianą 1.000
w. Blonna
adomość „C
..” „Nr 138

ek C
watorów na n

świat- z
ypton, (C
bardzo s
aściwe t
rówka n

am D
ów w
dwu-

1301

Osram!

120 i 220 woltów.

Wielkością i mocą prądu
żarówek w stosunku do
17,5 woltów.
Ze względu na kształt,
żarówki Osram-
owskie nadają się szczególnie do żyrandoli
i innych kloszów. Przy kupnie należy zwrócić
uwagę na nazwę Osram.

Srebrzysto-białe światło, męty kaziaki.

Słowniki i samouczki

do nauki języka niemieckiego

Michał Kowalski

Lwów, ul. Operowa (Legionów) 19
Telefon 218-23. 14210

KUPNO SPRZEDAŻ

SPRZEDAŻ
Pieczone żelazny
samotowy marki
„Meteor”, NASIA-
DÓWKĘ cynkową
Lwów, Kłuszyńska
8/1 (obok Kościoła
św. Antoniego).
14270;

ZNACZKI
pocztowe — całe
partie. Zbiory ko-
rzystnie sprzedawane
w Filatelii A. Ma-
caka, Kraków ul.
Długa 2. Telefon
189-32. 10824

FILATELISTY
żądają natch-
miast bezpłatnego
kompletu cenników
Polski Dom Filate-
listyczny, Warsza-
wa, Marszałkowska
116. 12180

GRAMOFONY
PŁYTY — FOTO-
GRAFICZNE
aparaty materiały
kupuje:
„FO-FORA”
Lwów, Chorych-
zna 5. 12512

Hok załoz 1896
JAN WOJTYCH
jubiler. Lwów. A-
kademicka 8. wy-
konuje wszelkie
naprawy jubiler-
skie oraz przerób-
ki z dostarczonych
materiałów. GRA-
WURY ARTY-
STYCZNE. 12513

FILATELISTY
Cennik - Katalog
1942 znaczków pol-
skich - Gubernator-
stwa Dwana-
ście fototablic 320
znaczków. Przekaz-
aniem 7.20 - zali-
czeniem 8.80.
Polski Dom Filate-
listyczny Warszawa
Marszałkowska
116. 12173

SPRZEDAŻ
barwniki do tka-
nia „KOLORYT”.
Specjalnie dla pro-
wincl. Lwów, ul.
Tarnawskiego 30;
miesz. 5 od go-
dziny 10 do 14.
13207

ZNAJDUJESZ
sawaze niemocho-
mości do sprze-
dazy: Biuro Wodzi-
miera Huka —
KRAKÓW Pijar-
ska 19 — LWÓW,
Piłsudskiego 21.
9662 20, I. 13630

**NIERUCHOMO-
SCI** wszelkiego ro-
dzaju — kupuje
zawsze Biuro Wio-
dzimiera Huka —
KRAKÓW, Pijar-
ska 19 — LWÓW,
Piłsudskiego 21.
9658

SAMOCOD
ciężarowy, 3-tono-
wy, zarejestrowa-
ny na chodzie —
sprzedam. Listy —
„Gazeta Lwowska”
„Nr 13113”

ŚNIEGOWCZYKI
kupie białe — lub
beżowe nr 4-6 —
Lwów, Grochow-
ska 12. 13383

KUPIE
kożuch — pokryty
suknem. Listy —
„Gazeta Lwowska”
„Nr 13571”

FILATELISTY
Specjalny „Podre-
cznik” — pociąg
Was o zbieraniu
znaczków poczt-
owych. Przekazem
4.40 — zalicze-
niem 7.—
Polski Dom Filate-
listyczny, Warsza-
wa, Marszałkowska
116. 12174

FUTRO
damskie, czarne
zrebowe francuskie,
eleganckie, wolne
męskie ubrania —
nowe — sprzedam
Lwów, Mickiewi-
cza 26, II, drzwi
nr 7. 13741

PALTO
męskie, czarne,
spodnie do butów
krótkie, kupon na
palto, walizka skó-
rzana - półkufel
skórzany, kilim —
narzut, 2 koldry
puchowe jedwabne
sprzedam Lwów,
Macyńskiego 25,
miesz. 8, od 3-6
popoł. 13552

KUPIE
tapczan, — wózek
sportowy i ele-
ganckie meble nr
36. Listy „Gazeta
Lw.” „Nr 13569”

KUPIE
baniak lub kocioł
40-50 litrów, koc
stan dobry. Lwów
Lindego 2, m. 11,
10-12. 13933

FOTOLE
tapicerowane stare
Lwów, Kościuszki
26, I. 13630

LISTY ZASTAWNE
Lwowskiego Towar-
zystwa Kredyto-
wego Miejskiego —
kupi — Markowski
Jarosław — Ponia-
kowski 17 12808

PLASZCZ
czarny damski,
futerkę wopielate
pod płaszcz dam-
ski, kurtka czarna
tosiaki, — spodnie
damskie nardar-
skie, sukna jedwa-
bna czarna hafto-
wana, — piżama
czarna jedwabna
haftowana, sprze-
dam. Lwów, Ma-
czyńskiego 25,
miesz. 8, od 3-6
popoł. 13553

FILATELISTY
Wybory znaczków
polskich, nowości
Europy i wszyst-
kie wydania Gene-
ralgouvernement
wysła za pobra-
niem Wiktor Got-
fryd, Kraków, —
Basztowa 13. 13622

FILATELISTY
Szukam wymianę
znaczków — daję
europejskie, samor-
skie, szukam Pol-
skę i Rosję sow.
Oferty kierować
do „Gazety Lw.”
„Nr 13613”

**PIERWSZORZĘ-
DNY** regarek dam-
ski słoty kupię. —
Listy z opisem
„Gazeta Lwowska”
„Nr 13621”

KUPIE
sypialnie nowocze-
sna z dwoma tap-
czanami, pierwo-
rzedną lub 2 tap-
czane same. Listy
do „Gazety Lw.”
„Nr 13779”

KUPIE
dużą walizę fibro-
wą oraz duży kos
podróżny. Spieszne
listy do Administ.
pod „Nr 13570”

OBRAZY
Kto chce spienię-
żyć obrazy więcej
lub mniej cenne,
a nawet zniszczone
i uszkodzone poda
adres do „Gazety
Lw.” „Nr 13625”

FORTEPIAN
Schweighofera —
krótki — krzyżo-
wy — sprze-
dam tanio. Lwów,
Kopernika 26,
miesz. 9. 13648

KUPIE
mista łanego. —
Zgłoszenia Lwów,
Mikołaja Reja 9;
Zofia Zyskiewicz,
13671

KUPIE
platformę dwukon-
ną, jednokonną i
dorożkę. Oferty —
„Gazeta Lwowska”
„Nr 13670”

SPRZEDAŻ
futro seiskinowe
(kurtka). ubranie
męskie sportowe —
skórki na futro
męskie i serwisy
porcelanowy (bo-
balt) ni-komplet-
ny. Ogładsz od 12
do 2. Lwów, Ko-
chanowskiego 42;
m. 4. 13687

SPRZEDAŻ
palto męskie w do-
brym stanie. —
Lwów, Sakramen-
tek 5, miesz. 1.
13688

PATEFON
elektryczny lub
sprężynowy kupię.
Oferty „Gaz. Lw.”
„Nr 13761”

KUPIMY
narzędzie elektro-
monterskie i ślu-
sarskie. Zgłoszenia
osobiste Lwów —
Strasne der Polzei
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
kilimy, dywany —
futry, wszelką gar-
derobę, poduszki,
sypialnię tapczano-
wą, jadalnię, gabi-
net. „Skup” —
Lwów, róg Syk-
stuskiej — Legio-
nów. 13698

NAJSTARSZA
aryjska firma
JAN
SELTENREICH
ZEGARKI,
BIŻUTERIA.
Wszelkie naprawy
Lwów, Plac Ha-
licki 14. 13984

KUPIE
zaraz buy zako-
niańskie nr 37.
Zgłoszenia: Lwów,
Sykstuska 25, se-
garmistrz. 13742

LUSTRA
i szkła grube w
większych roz-
miarach kupuje —
„Glas - Spiegel” —
Lwów, Szpitalna 8
13517

OKAZJA.
ZARÓWKI NA
PRAD MIEJSKO-
WY 110 V.
Sprzedaje — jak
długo zapas star-
szy, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756

KUPIE
złoty, 30 proc. opni-
stu od ceny cen-
sycznych sprzedaje-
kowi. „Restech-
Strasne der Polzei”
5/7, I. p. 13289 Tel. 24-76. 13756